

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Mandulás növényvilága

Utoljára módosítva: 2013-10-08 20:12:41

Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén

Községhatár: Sárospatak

A terület kiterjedése: 6.7 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1984

GPS koordináták: EOV: 835188-334128

Felmérést végző személy(ek) neve: Barati Sándor, Zsólyomi Tamás

E-mail címe(k): barati@greenaction.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A 37-es főútról a körforgalomnál lekanyarodni Sárospatak felé. A városból a Vásárhelyi Pál, vagy a Bláthy Ottó úton kell Ny-i irányba kanyarodni a hegy felé és először aszfalt, majd földutakon haladni a Mandulás irányába. A hegy legmagasabb pontján fakereszt áll.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A Mandulás a Zempléni-hegység északkeleti peremterületének, botanikai szempontból egy igen értékes tanúhegye. Ez a magaslat (csakúgy, mint a környező hegyek) valójában domb, mivel magassága meg sem közelíti a tengerszint feletti 300 métert. Alapkőzete a vulkanikus eredetű piroxénandezit, amelynek felszínén az egykori potenciális erdősztyepp vegetáció maradványait, valamint az északi lejtőjén a sziklagyepek jellemző lágyszárúit, köztük sok védett flóraelemet fedezhetünk fel. E peremterület hajdani erdősztyeppjére, a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), valamint a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*) és a cserjék között található gyakori tatár juhar (*Acer tataricum*) emlékeztet elsősorban. A kora tavaszi bársonyos tüdőfű (*Pulmonaria mollis*) és az ujjas keltike (*Corydalis cava*), ékes bizonyítéka a száraz tölgyesek máig is fennmaradt kontinentális eredetű lágyszárúinak. A terület igazi botanika-történeti emlékeit és jelenlegi természetvédelmi értékeit a megmaradt eredeti és a részben átalakult másodlagos szárazgyepek képviselik, amelyek a Bodroghöz és a Zempléni-hegység növényföldrajzi értelemben vett „tranzit” zónájában az alföldi és a hegyvidéki vegetáció sajátosságait hordozzák.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

Az elnevezés valószínűen onnét ered, hogy korábban a törpemandula elterjedt lehetett a területen. Napjainkban nem ez a faj jellemzi a területet, azonban továbbra is megtalálhatóak itt a védett eurázsiai és mediterrán flóraelemek tagjai.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

70 % Gyep

30 % Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
P2b spontán cserjésedő terület H3a Köves talajú lejtősztyepek

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Gyalogos turizmus a terület kedvelt kirándulóhely. Esetenként a területet motorral, kerékpárral is megközelítik.

Jellemzőik, intenzitás: Az alkalmoszerű turizmus intenzitása jelenleg nem károsítja a védett területet, de a csoportos látogatás, vagy a sportversenyek nem megengedhetőek.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"):

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Igen

Egy része: 100 %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Fajnév Tud. név Védettség Előfordulás bunkós hagyma *Allium shaerocephalon* V 30-50 tő agárkosbor *Orchis morio* V 10-20 tő macskahere *Phlomis tuberosa* V 20-30 tő nagy pacsirtafű *Polygala major* V 30-50 tő leánykökörcsin *Pulsatilla grandis* NAT, V 50-100 tő hegyi kökörcsin *Pulsatilla zimmermanni* V 50-100 tő hosszúlevelű árvalányhaj *Stipa tirsia* V 500-800 m²

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Fajnév Tud. név Védettség Előfordulás imádkozó sáska *Mantis religiosa* V szórványosan előfordul fecskefarkú lepke *Papilio machaon* V szórványosan előfordul kardoslepke *Iphiclides podalirius* V szórványosan előfordul zöld levelibéka *Hyla arborea* V szórványosan előfordul barna varangy *Bufo bufo* V szórványosan előfordul zöld varangy *Bufo viridis* V szórványosan előfordul fürge gyík *Lacerta agilis* V gyakori zöld gyík *Lacerta viridis* V szórványosan előfordul tövisszúró gébics *Lanius collurio* NAT, V 1-2 pár karvalyposzáta *Sylvia nisoria* V 1 pár citromsármány *Emberiza citrinella* V gyakori erdei pacsirta *Lullula arborea* V szórványosan előfordul mezei pacsirta *Alauda arvensis* V szórványosan előfordul házi rozsdafarkú *Phoenicurus ochruros* V 1-2 pár ökörszem *Troglodytes troglodytes* V 1-2 pár uhu *Bubo bubo* NAT, FV időnként felbukkan egy-egy példány a bánya területén

5. Egyéb észrevétel

A szórványosan előforduló idegenhonos akác eltávolítása szükséges lenne a gyepterületről. A cserjésedés szelektív visszaszorítása is szükséges, bár a cserjék néhány énekesmadár fészkelőhelyei. Felhasznált irodalom: Zsolyomi T. (2010): Sárospataki Mandulás.

Természetvédelmi kezelési terv - Tokaji Természetvédelmi Egyesület(kézirat)